

MORAVSKOSLEZSKY.DENIK.CZ

1. Hudební divadlo 21. století i futuristické zvuky a akce kaskadérů v Ostravě

27.05.2024 moravskoslezsky.denik.cz - Martin Ruščin

[Odkaz na originál](#)

Klíčová slova: Divadle (2); Antonína; divadlem; Dvořáka; Jiřího; moravskoslezským; Myrona; Národním; NDM; Opera; Operní; Ostrava; Ostravě; Ostravským

Sedmé bienále mezinárodního festivalu NODO / New **Opera** Days **Ostrava** přinese sérii světových i českých operních premiér, které se odehrají během posledních pěti červnových dní na různých scénách v Ostravě.

V **Divadle Jiřího Myrona**, **Divadle Antonína Dvořáka**, Divadle loutek a sportovní hale Tatran. Festival organizovaný **Ostravským** centrem nové hudby a **Národním divadlem moravskoslezským** nabídne sedm inscenací reflektujících aktuální umělecká vyjádření. Výjimečné postavení v programu zaujímá opera Hořký konec Russolův, pocta futuristickému umělci Luigimu Russolovi, ve které zazní futuristické hlukové nástroje intonarumori. Další specifickou inscenací je operní performance IMPACT, která bude zahrnovat kaskadérské akce. Tato představení budou uvedena v pátek 28. 6., a to mimo tradiční operní divadla.

NODO zahajuje operou Passion (Vášeň) Pascala Dusapina, novou inscenací v koprodukcí s Neue Oper Wien (26. 6.). K Roku české hudby si festival objednal dvě opery – Františka Chaloupky (27. 6.) a Haštala Hapky. Newyorčan Ian Davis a právě Haštal Hapka si operní žánr vyzkoušejí poprvé (29. 6.). Irská skladatelka a technoložka z Trinity College Dublin Ann Cleare s dílem The Little Lives (Malé životy), uvedeném na Mnichovském bienále, bude v ČR pracovat poprvé (30. 6.). NODO hostí inscenační týmy, sólisty a dirigenty z Evropy a USA, stejně jako mezinárodní rezidenční soubory: Ostravskou bandu, členy ONO – Ostrava New Orchestra a sbor Canticum Ostrava pod vedením Jurije Galatenka. U příležitosti letošního festivalu bude v Ostravě "operovat" na 120 zainteresovaných umělců a interpretů, a NODO je tak v Čechách největší kontinuální přehlídkou současné opery.

První z performancí třetího festivalového večera (28. 6.) bude unikátní umělecko-kaskadérský počín IMPACT izraelského tvůrčího tandemu (Amir Shpilman – hudba, Shiran Eliaserov – choreografie) a uskuteční se ve sportovní hale Tatran. IMPACT představuje mimořádnou fúzi hudby, pohybu a kaskadérských kousků, které neslouží jen jako efektní podívaná, ale odhalují křehkost lidského těla i duše a snaží se o propojení fyzické, emocionální i duchovní stránky člověka. Zásadním tématem je zpracovávání a překonávání traumatu, které může být důsledkem celé řady situací, s nimiž se v každodenním životě setkáváme. Hudba a pohyb se zde setkávají v symbióze a jejich úzký vztah je zde propojen inovativním způsobem.

"Jedním z našich cílů je vyzvat diváky k přehodnocení svého vnímání možností lidského těla i mysli. Jsme rádi, že se světová premiéra kompletní verze této opery uskuteční právě na festivalu NODO, který je oslavou průkopnictví v umění a přináší nové perspektivy do operního světa," dodává skladatel Amir Shpilman.

První fáze projektu, na němž Shpilman a Eliaserov začali pracovat už v roce 2022, byl podpořen prestižními institucemi jako DockART nebo programem NEUSTART CULTUR spolkové vlády. Na netradiční scéně se vedle sopranistky Katsiaryny Zhynhiarouskayí představí kaskadérka Helga Wretman a také závěsní technici Alexander Kusmak a Raffael Armbruster. O Shpilmanovu epickou hudební partituru se postará mezinárodní orchestr Ostravská banda a sbor Canticum Ostrava pod vedením dirigentky Lilianny Krych. Součástí bude také živá elektronika.

Druhou operou večera 28. 6. bude Hořký konec Russolův v Divadle loutek Ostrava. Je poctou jedné z nejvýznamnějších postav futuristického hnutí Luigimu Russolovi a jeho revolučnímu manifestu Umění hluku. V něm v roce 1913 Russolo představil myšlenky, které měly navždy změnit svět hudby. Jeho vize odmítala tradiční formy a akademické postupy, místo toho volala po otevření hudebního světa novým, dosud neslyšeným zvukům moderních strojů a měst, které měly reflektovat společenský a technický pokrok nové éry. Russolo vytvořil také nové nástroje, tzv. intonarumori neboli hlučnický či vřeštníky. Tyto nástroje měly přinést do hudby zvuky spalovacích motorů, průmyslových provozů, ale také extrémních přírodních jevů (bouřky nebo laviny), aby obohatily paletu oposlouchaných a vyčerpaných zvuků minulosti.

Po dvou světových válkách byla většina původních intonarumori zničena a myšlenky futuristů upadly na dlouhá léta do zapomnění. Až v sedmdesátých letech 20. století na tyto snahy navázaly umělci pohybující se v rámci industriální a noise scény.

Opera Hořký konec Russolův se vrací k základům a oživuje futuristické ideály. Na pódium se vrátí sada rozličných "hlučnicků" a hlavní postavou fiktivního příběhu bude právě Luigi Russolo (v podání Miroslava Paulíčka). Ten se na své cestě za božským hlukem setká s moderní technikou, nápodobou zvuků v Rossiniho opeře i bitevní vřavou Beethovenovy skladby. Jeho průvodci budou kocour Giacomo (Petr Ferenc) a hospodyně Georgette (Lucie Zachovalová). Poslední z postav bude Anděl v podání jediné účinkující pěvkyně Pavly Radostové. Hudební realizace se ujmou zkušení hráči na intonarumori, jako jsou Luciano Chessa (zakladatel Orchestra of Futurist Noise Intoners), Anna Clementi a Werner Durand, ve spolupráci s konstruktérem futuristických nástrojů Janem Kolářem a klavíristou Miroslavem Beinbauerem. Spoluautorem libreta k opeře je Petr Rezek (1948–2022), český filozof a znalec opery. Režisérem inscenace je Petr Odo Macháček, produkce se ujal Petr Studený.

Foto:

NDM 1x

FotoAuthors: 1x

Operní představení v **Ostravě**. 1x

